

Informatienota raad

Evaluatie Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2020

Voor vragen

Telefoonnummer: 14 040
E-mail: gemeente@veldhoven.nl
Datum B en W: 19 december 2021
Registratienummer: 20bs00149

Kennisnemen van

De evaluatie van het Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2020

Inleiding

Op 14 april 2018 is het Beleidsplan Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (hierna: VTH-beleid) vastgesteld. Het VTH-beleid kijkt naar hoe we de doelen uit het beleid kunnen bereiken. Het kijkt niet naar de dwingende instrumenten die we als overheid in kunnen zetten. Hiermee volgen we de ontwikkelingen, zoals de Omgevingswet.

Het VTH-beleid is uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2020 (hierna: UVTH 2020). Het UVTH 2020 sluit aan bij de nieuwe denkrichting en aanpak. Het doel staat centraal. Hierbij wordt bekeken welke acties en instrumenten nodig zijn om het doel uit het beleid te bereiken.

In 2019 is het UVTH voor de eerste keer op deze manier opgesteld, werken vanuit de doelen. Deze manier van opstellen heeft een positieve uitwerking gehad.

Het Interbestuurlijk Toezicht (hierna: IBT) van de provincie houdt namelijk toezicht op de vergunningverlening, toezicht en handhavingactiviteiten (hierna: VTH-activiteiten) van de gemeente. Hiervoor beoordeeld het IBT onder meer het UVTH. Het IBT heeft in 2019 de nieuwe opzet van het UVTH positief beoordeeld. Ook ziet zij het VTH-beleid als voorbeeld voor andere gemeenten.

Ook wordt in het programma Omgevingswet het UVTH gezien als voorbeeld voor het 'nieuwe werken' onder de Omgevingswet.

De evaluatie laat zien hoe de gemeente in 2020 VTH-activiteiten doelgericht heeft ingezet. Steeds vaker handelde de gemeente vraaggestuurd en oplossingsgericht.

Kernboodschap

Het Besluit omgevingsrecht bepaalt dat het college ieder jaar een evaluatie van het UVTH) vast stelt.

Met deze evaluatie toetst het college of we de doelen uit het VTH-beleid hebben gehaald. Indien nodig kan het college op tijd bijsturen. De conclusies uit deze evaluatie zijn verwerkt in het UVTH 2021. Het college heeft het UVTH 2021 op 19

januari 2021 vastgesteld. Een belangrijke conclusie is dat de coronacrisis invloed heeft gehad op de VTH-activiteiten. Door de coronacrisis is de focus vanaf maart 2020 met name verschoven naar het toezien en naleving van corona-maatregelen en het beantwoorden van interne en externe vragen over deze maatregelen.

Vervolg

Het college biedt de vastgestelde evaluatie aan de provincie Noord-Brabant aan. Het IBT van de provincie beoordeelt de evaluatie van het UVTH.

Communicatie en samenspraak

Wij maken de evaluatie van het UVTH bekend door het te plaatsen op de website van de gemeente.

Bijlagen

Evaluatie Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en handhaving 2020

Evaluatie uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving 2020

Inleiding

2020 was het 2e jaar waarin is gewerkt met de nieuwe opzet UVTH, waarbij de doelen centraal staan. De weg is ingeslagen van themagericht werken naar doelgericht werken.

Voor 2020 is niet de DATI (Doelen, Acties, Thema's, Instrumenten) systematiek toegepast, omdat deze methodiek gevoed wordt vanuit het delen van praktijk voorbeelden. Door de corona crisis is deze methodiek dit jaar niet efficiënt gebleken. Het effect van de corona crisis heeft zich niet alleen beperkt tot de methodiek maar is een zeer belangrijk gegeven voor het gehele werkveld.

Corona crisis

In maart van dit jaar brak de corona crisis uit. De uitbraak van COVID-19 leidde tot diverse maatregelen, die weer vertaald werden in Noodverordeningen en daarna in de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19. Dit betekende dat de werkzaamheden van vergunningverlening, toezicht en handhaving vanaf die tijd vooral in het teken hebben gestaan van de corona crisis.

Met het werken aan het thema corona crisis is met name invulling gegeven aan de doelen "bevorderen van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving", "leveren van een goede dienstverlening" en "bevorderen van de eigen verantwoordelijkheid van de inwoners in onze gemeenten".

Door de corona crisis is de focus vanaf maart 2020 met name verschoven naar het toezien en naleving van corona-maatregelen en het beantwoorden van interne en externe vragen over deze maatregelen. Hierdoor bleef er minder tijd over om reguliere werkzaamheden op te pakken en actief te werken aan de speerpunten uit het UVTH 2020. Het heeft ons gedwongen te prioriteren.

Conclusie

In de evaluatie UVTH 2019 is een aantal bevindingen benoemd bij de conclusies. Twee onderwerpen zijn in 2020 niet (volledig) afgerond: het onderwerp 'borgen van het proces 'omdenken naar omwerken' is nog niet afgerond en wordt meegenomen naar 2021.

De overige bevindingen zijn in 2020 opgepakt en uitgevoerd, dit betreft:

- Herijken van de 'Tabel doelgericht inzetten van de acties en instrumenten binnen aangegeven thema' (indikken acties);
- Speerpunten benoemen bij de opgenomen thema's;
- Uniforme bronnen/systemen gebruiken voor de wijze van meten in de aantallen van 'instrumenten' en
- Capaciteit;

De volgende bevindingen zijn uit de evaluatie en monitoring van het UVTH 2020 gekomen.

1. Het borgen van het proces 'omdenken naar omwerken'

In het UVTH wordt de weg ingeslagen van themagericht naar doelgericht werken. Deze denkwijze is in 2019 intern gepresenteerd aan de medewerkers in de "uitrol UVTH". De intentie was om de uitrol het gehele jaar door te laten plaatsvinden, waardoor de denkwijze van het UVTH een levend document wordt in de dagelijkse praktijk. Dit heeft niet kunnen plaatsvinden door de corona crisis en zal in 2021 opgepakt worden.

2. Het aantal speerpunten verminderen

In het UVTH 2020 is een aantal speerpunten vanuit de thema's benoemd. We zijn te ambitieus geweest met betrekking tot het aantal benoemde speerpunten. Niet alle speerpunten zijn uitgevoerd. Reden hiervoor lag met name in de corona crisis, waardoor

prioriteiten verschoven moesten worden. Een aantal speerpunten is ondergebracht in het project Omgevingswet. Tenslotte is gebleken dat een aantal speerpunten in de reguliere werkzaamheden al worden meegenomen.

In het UVTH 2021 zullen nog steeds speerpunten benoemd worden, maar het aantal speerpunten zal minder zijn dan in 2020. De eigenaren van de thema's zullen zo snel mogelijk in het jaar moeten zorgen voor een slim geformuleerde concrete en meetbare aanpak van de speerpunten. Hierbij moeten de doelen van het UVTH centraal staan en moet vooraf duidelijk geformuleerd worden wanneer succes is behaald, zodat monitoring en evaluatie mogelijk is. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van KPI's (Kern Prestatie Indicatoren).

3. Omgevingswetbestendig maken van de kwaliteitscriteria

De Omgevingswet, die op 1 januari 2022 in werking treedt, stelt hele nieuwe eisen aan onze werkzaamheden en daarmee ook aan onze medewerkers. Dit vergt ontwikkeling van nieuwe competenties of het versterken van bestaande. In 2021 wordt een start gemaakt om de kwaliteitscriteria aan te passen aan de Omgevingswet. De VNG is hier momenteel mee bezig. Wij willen, kijkend naar de ontwikkelingen vanuit de VNG, aan de slag gaan om te werken naar criteria die in overeenstemming zijn met de Omgevingswet en kunnen hier daarna invulling aangeven.

4. Implementatie van gevolgen coronacrisis in VTH werkzaamheden

De corona crisis heeft veel impact gehad op de werkzaamheden voor vergunningen, toezicht en handhaving. In 2021 zal de corona crisis nog voortduren en een punt van aandacht zijn waar veel werk mee gemoeid is. Hiermee moet in het UVTH 2021 rekening worden gehouden.

5. Implementatie Omgevingswet in VTH werkzaamheden

Ter voorbereiding op de komst van de Omgevingswet hebben we een programma Omgevingswet opgericht met de gemeenten Best en Waalre. Hierbij werken we in deelprojecten aan verschillende onderwerpen van de Omgevingswet. Naast de implementatie van de daadwerkelijke regelgeving zal in 2021 ook gekeken worden naar capaciteit en invulling van taken.

Evaluatie

Doel: Het bevorderen van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving

>speerpunt: organisatie bodemtaken en speerpunt regionaal bodemtoezicht

Er is dit jaar een regionaal kader voor toezicht Besluit bodemkwaliteit opgesteld. Op dit moment voldoen wij als gemeente Veldhoven aan alle randvoorwaarden en afspraken. Wij hebben een geldige nota bodembeheer, bodemkwaliteitskaart en sinds kort ook een openbaar toegankelijk bodeminformatiesysteem (Squit iBIS) dat ook door de toezichthouders van de omgevingsdienst (ODZOB) geraadpleegd kan worden.

>speerpunt: milieutoezicht ODZOB

Met betrekking tot milieutoezicht door de ODZOB is het agrarisch toezicht verlopen volgens planning. De ODZOB kijkt op basis van het beschikbare budget regionaal welke projecten ze oppakken. Dit is een nieuwe werkwijze die ze toepassen. Het industrieel toezicht is hierdoor en door de corona crisis minder uitgevoerd dan vooraf gepland. Eind van het jaar 2020 is daar de draad weer voor opgepakt.

>speerpunt: informatieplicht energiebesparing

Met betrekking tot het speerpunt 'Informatieplicht energiebesparing', is de ODZOB dit jaar regionaal bezig met rijkssubsidie om samen met gemeenten bedrijven aan te sporen zich aan te melden. Er vindt controle plaats aan de hand van een selectie van bedrijven. Daarbij is gebleken dat de gebruikte lijsten, die door het Rijk zijn opgesteld, opgeschoond moeten worden.

>speerpunt: ondermijnend gebruik van gebouwen en terreinen

Gebruik van gebouwen en terrein in strijd met de bestemming en waarbij tevens ondermijnende activiteiten plaatsvinden blijft een actie waarvoor wij onze instrumenten inzetten. Denk hierbij onder andere aan garageboxen en bedrijventerreinen. De toezichthouders, waaronder de bouwinspecteurs, hebben deelgenomen aan een workshop over dit onderwerp.

In 2020 hebben er in samenwerking met de politie 2 actiedagen plaatsgevonden; 1 gericht op bedrijventerrein de Run en 1 op geclusterde garageboxen in Veldhoven. In totaal zijn er tientallen garageboxen en bedrijven gecontroleerd op naleving van het bestemmingsplan. Hierbij werden geen zaken die verband houden met georganiseerde criminaliteit aangetroffen.

>speerpunt: veiligheids-, gezondheids-, leefbaarheids- en duurzaamheidsaspecten

Na de brand bij de Grenfell Tower in London is er een brief vanuit het ministerie gestuurd naar alle gemeenten om een inventarisatie te doen naar gebruik van brandgevaarlijke gevelbekleding bij gebouwen. De inspecteurs hebben hierop in hun respectievelijke wijken gekeken naar de aanwezigheid van dergelijke constructies en daarbij is geconcludeerd dat deze er niet waren.

>speerpunt: uitrol nieuwe 'Uitvoeringsnota evenementen in Veldhoven

Er heeft dit jaar geen externe uitrol van de evenementennota plaatsgevonden, vanwege de samenloop van de inwerkingtreding van de nota in maart en het uitbreken van de corona crisis in diezelfde periode. In 2021 zal een juist moment gevonden moeten worden om een kleinschalige externe uitrol te laten plaatsvinden. Dit zal niet meer worden meegenomen als apart speerpunt voor 2021.

>speerpunten: evenementen

Door de corona crisis konden veel evenementen niet plaatsvinden. Een enkel evenement is door kunnen gaan. Bij deze evenementen is tijdens de voorbereiding en de uitvoering veiligheid en gezondheid het belangrijkste onderdeel geweest. De laatste evenementen in 2020 zijn "corona-proof" plaatsgevonden, conform de Noodverordening. Dit is een tijdrovend proces geweest, omdat het werken met de Noodverordening met betrekking tot evenementen relatief nieuw was. Hierbij is nog meer de nadruk komen te liggen op het meedenken met en adviseren van de organisaties om op die manier zo min mogelijk repressief te hoeven handhaven.

>speerpunten: horeca

Vóór het uitbreken van de corona crisis is een aantal geplande horeca controles uitgevoerd. Tijdens de corona crisis is er toezicht gehouden en gehandhaafd bij de horeca, zowel de para commerciële als commerciële, met name in het kader van de gestelde coronamaatregelen. De uitvoering van het gestelde in de Horecanota heeft door de crisis niet plaatsgevonden. De uitvoering van deze Horecanota wordt doorgeschoven naar 2021. Zoals de projecten gericht op toegankelijkheid duurzaamheid bij de horeca zijn.

Doel: Het leveren van een goede dienstverlening aan onze inwoners en bedrijven

Op diverse vlakken, met name bij horeca, sport, evenementen, maar ook bij winkels en wijkaccommodaties, is door de diverse clusters veel tijd gestoken in het informeren over de gevolgen van de coronamaatregelen voor de betreffende ondernemer of organisator.

Met betrekking tot evenementen is ten opzichte van vorig jaar meer contact met organisatoren van vrijgestelde evenementen (vergunnings- en meldingsvrij) geweest. Deze evenementen hebben vanwege de coronamaatregelen aanvragen ingediend, om te zorgen dat deze corona proof konden plaatsvinden. Bij kleinere organisatoren leefden

bovendien veel vragen vanwege onduidelijkheid met betrekking tot de coronamaatregelen, waardoor met diverse organisaties is gesproken.

De corona crisis heeft ook de horeca branche enorm geraakt. Er is, met name in het begin van de corona periode, veel contact geweest met horeca over de coronamaatregelen. Ook is met betrekking tot terrasuitbreidingen en de winterterrassen intensief contact geweest met horeca. Bijna wekelijks vond een overleg plaats tussen Koninklijke Horeca Nederland (KHN) en de diverse clusters. Ook is gekeken op welke manier wij lokaal de horeca financieel en maatschappelijke steun konden aanbieden.

Er is een project opgestart 'handen voor de zorg' samen met KHN waarbij horecamedewerkers (die tijdelijk niet meer werkzaam waren door de sluiting van eet- en drinkgelegenheden) een bijdrage hebben geleverd aan de zorg.

Vanuit handhaving kwam steeds vaker de vraag om niet alleen repressief te handhaven maar ook preventief mee te denken bij processen en de reguliere zaken.

Dit jaar is gebleken dat de ambitie van 0 van rechtswege verleende vergunningen niet gehaald is. Het thuiswerken in verband met de corona-maatregelen is hier van grote invloed op. Het ontbreken van de korte lijntjes met collega's en het soms missen van scherpte door een drukke werkplek spelen hier een belangrijke rol. Voor 2021 zal de ambitie ongewijzigd zijn.

Doel: Steeds betere afstemming tussen planvorming, vergunningverlening en toezicht en handhaving, maar ook tussen ons als gemeente, onze ketenpartners, inwoners en bedrijven (initiatiefnemers en belanghebbenden).

>speerpunt: werken aan relatie met VRBZO

Voorafgaand aan de corona crisis heeft een aantal controles vanuit de veiligheidsregio (VRBZO) plaatsgevonden, maar met de inwerkingtreding van de maatregelen zoals thuiswerken, zijn deze gestopt. Aan het eind van het jaar hebben we weer regelmatig controles plaatsgevonden. Het relatiebeheer is wat op de achtergrond terechtgekomen, al vindt er wel regelmatig afstemming plaats.

De veiligheidsregio (VRBZO) heeft de regionale Noodverordeningen opgesteld. Wij hebben zelf uitvoering gegeven aan de regels in deze Noodverordeningen, wat met name het toezichthouden en handhaven op de Noodverordening betrof, maar bijvoorbeeld ook de advisering aan burgers en ondernemers. Tevens heeft de VRBZO in samenwerking met de andere Brabantse veiligheidsregio's regelmatig een spreekuur georganiseerd, waarin de gevolgen van de corona maatregelen voor evenementen besproken werden.

>speerpunt: woningbouwversnelling

Met betrekking tot de woningbouwversnelling lag de eerste maanden van het jaar de focus met name op de inrichting van de organisatie om de versnelde uitvoering van het woningbouwprogramma mogelijk te maken. Inmiddels staat er een structuur. Wel is gebleken dat de daadwerkelijke vergunningverlening nog enigszins achterblijft op vooraf verwachte planning.

Doel: Het behouden van de ruimtelijke kwaliteit van ons openbaar gebied

>speerpunt: meldingen/vergunningen openbaar gebied

In de maanden voor de corona crisis zijn de meldingen met betrekking tot openbaar gebied vanuit het Klanten Contact Centrum door het cluster Handhaving en Toezicht volgens de afgesproken werkafspraken in behandeling genomen en afgehandeld. Vanaf maart heeft de focus gelegen op de naleving van de coronamaatregelen. Hierdoor is het

aantal meldingen voor het cluster Toezicht & Handhaving opgelopen en is er capaciteit ingehuurd om ook de reguliere meldingen zo goed mogelijk af te kunnen handelen.

>speerpunt: project interventies bijplaatsingen (zwerfafval)

Met betrekking tot bijplaatsingen van zwerfafval hebben er door de corona crisis geen interventies plaatsgevonden, vanwege de prioriteit voor het toezien en naleving van de coronamaatregelen. De hotspots zijn door de toezichthouders tijdens de surveillance gecontroleerd. Die zagen dan minder toe op het plaatsen van prullenbakken, maar bijvoorbeeld meer op vraagstukken als zitten er teveel mensen op een plek.

Doel: Het bevorderen van de eigen verantwoordelijkheid van de inwoners in onze gemeenten

Dit jaar is veel tijd besteed aan uitleggen van de coronamaatregelen, maar ook aan het wijzen van inwoners op hun eigen verantwoordelijkheid bij het naleven van die maatregelen. Bij veel activiteiten waarbij we normaliter meedenkend zijn, hebben we dit jaar in het kader van het beheersen van de corona besmettingen veel moeten denken in "moeten we het wel willen". We hebben geprobeerd de inwoners hier zoveel mogelijk in mee te krijgen.

Instrumenten/houvast

Hieronder worden de instrumentonderdelen, zoals benoemd en begroot in het UVTH, opgesomd in aantallen die daadwerkelijk zijn uitgevoerd:

Omgevingsvergunningen en vooroverlegzaken	655
Slooptmeldingen	167
Meldingen milieu	43
APV meldingen	255*
Meldingen en vergunningen evenementen	80*
Drank- en Horecavergunningen	37*
Meldingen stadstoezicht	2215**
Bouwcontroles	445
Controle brandveiligheid gebouwen	50
Controle brandveiligheid evenementen	2*
Milieutoezicht	35*
Controles asbest gerelateerde slooptmeldingen	6
Haltafdoeningen horeca	15
Strafbeschikkingen	80
Wabo Handhavingszaken	19

* In verband met de corona crisis zijn de gerealiseerde aantallen lager dan vooraf begroot

** Er hebben meer controles plaats gevonden op gebied naleven en toezien van de corona maatregelen.

Begrotingsaspecten en personeel

Ondanks dat er sinds april 2020 twee vaste zaakcoördinatoren zijn aangenomen wordt er nog steeds substantieel ingehuurd. Dit komt mede door het (nog) niet invullen van openstaande of open komende vacatureruimte. Omdat er in het kader van de Omgevingswet nog gekeken wordt naar de te verrichten werkzaamheden en de daarvoor benodigde capaciteit.

Met de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant is bij het opstellen van het werkprogramma voor 2021 afgesproken om de inhuur van zaakcoördinatoren realistischer te begroten. Daarom is een groter budget voor inhuur opgenomen.

Door de werkzaamheden die voortkomen uit de corona crisis zijn er bij het clusters H&T extra toezichthouders/BOA's ingehuurd.

In 2020 is gewerkt aan het opstellen van het "Werkplan cluster Handhaving en Toezicht", dat vanaf januari 2021 operationeel zal zijn. Dit werkplan bestaat uit een aantal onderdelen:

- Kaders en uitgangspunten
- Aard en omvang van de werkzaamheden
- Een uren overzicht voor 2020 en 2021, en
- Aanbevelingen

Kwaliteitscriteria

In 2016 zijn de 'de kwaliteitscriteria en het uitvoeringskader voor de kwaliteit van uitvoering en handhaving van het Omgevingsrecht' in Veldhoven opgesteld.

Het verloop van de medewerkers is dusdanig groot geweest na vaststelling van dit document, dat op dit moment evaluatie van deze kwaliteitscriteria opnieuw zal plaatsvinden. Evalueren en aanpassen van de kwaliteitscriteria is zeer tijdrovend. Bij de werving en inhuur van nieuwe medewerkers is in 2020 rekening gehouden met de kwaliteitscriteria. Ook bij de invulling van de 2 medewerkers VH&T die komend jaar met pensioen gaan worden de kwaliteitscriteria meegenomen.

De Omgevingswet, die op 1 januari 2022 in werking treedt, stelt hele nieuwe eisen aan onze werkzaamheden en daarmee ook aan onze medewerkers. Dit vergt ontwikkeling van nieuwe competenties of het versterken van bestaande. In 2021 wordt een start gemaakt om de kwaliteitscriteria aan te passen aan de Omgevingswet. De VNG is hier momenteel mee bezig. Wij willen samen met VNG aan de slag gaan om te werken naar criteria die in overeenstemming zijn met de Omgevingswet en kunnen hier daarna invulling aan geven.